

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

**ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ПРАКТИКИ (ОЗНАЙОМЧА)**

*(для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки
6.030601 – «Менеджмент», професійного спрямування «Логістика»)*

Програма і робоча програма навчальної практики (ознайомча) (для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.030601 – «Менеджмент», професійного спрямування «Логістика») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Д. М. Рославцев. – Х.: ХНАМГ, 2013. – 15 с.

Укладач: Д. М. Рославцев

Рецензент: к. т. н., доц. Н. У. Гюлев

Рекомендовано кафедрою транспортних систем і логістики, протокол засідання № 1 від 28. 08. 2012 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ.....	5
2. БАЗА ПРАКТИКИ.....	5
3. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ.....	6
4. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ.....	7
5. РОЗПОДІЛ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ.....	8
6. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ.....	8
7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ.....	9
8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	11

ВСТУП

Навчальна ознайомча практика є складовою навчального плану підготовки бакалаврів напряму 6.030601 – «Менеджмент», професійного спрямування «Логістика». Даний вид практики є частиною комплексної практики з фаху. Обсяг ознайомчої практики згідно навчального плану складає 3 кредити /108 годин самостійної роботи.

Однією з основних форм професійної підготовки студента є практика, оскільки саме в період роботи на реальному підприємстві закріплюються базові професійні уміння, отримані ним в процесі теоретичного освоєння освітньої програми, і формуються специфічні професійні вміння, відповідні галузевої специфіки підприємства.

Практика розглядається як самостійне цілеспрямоване навчально-практичне студентське дослідження конкретного підприємства.

Термін проходження ознайомчої практики, відповідно до навчального плану становить 3 тижні.

Проходження ознайомчої практики створює умови для отримання студентами практичних навичок з фаху, набуття практичного досвіду в сфері логістичної діяльності підприємств

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою ознайомчої практики є:

- набуття первинних понять щодо логістичної діяльності на підприємстві;
- набуття первинних понять про організаційну структуру підприємств, і підрозділів логістики зокрема;
- знайомство з функціонуванням підрозділів логістики підприємств;
- знайомство з інфраструктурним забезпеченням логістичної діяльності;
- знайомство з функціональними обов'язками співробітників підрозділів логістики, транспортних і складських підрозділів;
- ознайомлення з деякими робочими місцями в підрозділах логістики підприємств;

Ознайомча практика передбачає:

- проведення екскурсій на підприємствах;
- характеристика бази практики;
- робота над індивідуальним завданням.

2. БАЗА ПРАКТИКИ

Бази практики (підприємства, організації, установи будь-якої форми власності) повинні відповідати вимогам програми практики, зокрема:

- мати високий рівень техніки і технології, організації і культури праці;
- забезпечити можливість проведення більшості видів практики при дотриманні умов послідовності їх робочих програм;
- мати достатню інформаційно-статистичну базу для даного виду практики.
- мати науково-технічні зв'язки з кафедрою;
- надавати можливість отримання студентами практичного досвіду в сфері діяльності підприємств, які здійснюють основні логістичні функції.
- бути розташованими в межах м. Харкова.

Вибору баз практики повинна передувати робота кафедри з вивчення виробничих та економічних можливостей з точки зору їх придатності для проведення практики студентів по спеціальності.

З визначеними базами практики академія завчасно укладає договір на її проведення. Тривалість дії договору погоджується договірними сторонами. Для студентів – іноземців бази практики передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо їх підготовки.

Базами проходження ознайомчої практики є провідні підприємства, які здійснюють основні логістичні функції, мають розвинуту високоефективну логістику, і відповідну інфраструктуру. Безпосередньо на підприємствах студенти знайомляться з їх історією, особливостями виробничої діяльності, роллю логістики у загальній діяльності підприємства, характеристикою логістичних послуг і інфраструктурою яка забезпечує їх виконання.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦО ПРАКТИКОЮ

3.1. Обов'язки керівника практики від Академії

Керівник практики від Академії (викладач кафедри) зобов'язаний:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики та вважає за потребу до прибуття студентів-практикантів проведення відповідних заходів;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, тема курсового і дипломного проекту (роботи), методичні рекомендації чи інші), перелік яких встановлює навчальний заклад;
- повідомляє студентів про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі або предметною (цикловою) комісією, а саме: подання письмового звіту, виконання кваліфікаційної роботи, вигляду оформлення виконаного індивідуального завдання, підготовка доповіді, повідомлення, виступу тощо;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, веде або організовує ведення табеля відвідування студентами бази практики;
- у складі комісії приймає заліки з практики;
- подає завідуючому кафедрою (заступнику директора з практичного навчання) письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

3.2. Обов'язки студента-практиканта

Під час практики студент зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від учбового закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
 - своєчасно прибути на базу практики;
 - у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
 - вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
 - нести відповідальність за виконану роботу;
 - своєчасно скласти залік з практики.
- У період проходження практики студент має право:
- звертатися за методичною допомогою до керівників практики;
 - збирати практичний матеріал для курсового та дипломного проектування.

4. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Ознайомча практика складається з двох частин.

Перша частина присвячена вивченню особливостей діяльності підприємств, які виконують логістичні функції та виконання завдань визначених в Програмі практики. Знайомство з діяльністю підприємств здійснюється шляхом організації екскурсій на підприємства, що обрані керівником практики (що підтверджується наявністю відповідних договорів) та слухання лекцій провідних фахівців цих підприємств або шляхом проведення запланованих лекцій в Академії

Друга частина ознайомчої практики передбачає проходження практики на об'єктах Академії протягом одного тижня.

За результатами практики студенти готують письмові звіти за наступною структурою.

Розділ 1. Сучасний стан підприємств, що надають логістичні послуги в Україні

Розглядається сучасний стан розвитку логістичних послуг на рівні країни, регіону та міста. Визначаються загальні проблеми галузі та проведений критичний аналіз сучасного логістичних послуг. Визначається вплив зовнішніх чинників на розвиток логістичних послуг підприємств. Наводяться та аналізуються найбільші підприємства, що надають логістичні послуги, які працюють на території України та Харківської області.

Розділ 2. Характеристика транспортної системи перевезення вантажів (за індивідуальним завданням згідно об'єкту практики).

В розділі студент на підставі вивчення різних джерел інформації щодо транспортної системи перевезення вантажів, відповідно до індивідуального завдання, (інформація на підприємстві, монографії, статті, Internet видання тощо) висвітлює існуючі недоліки та переваги видів транспорту, існуючих технологій доставки вантажів. Описати і надати характеристику транспортній системі об'єкту практики.

Розділ 3. Характеристика складської системи (за індивідуальним завданням згідно об'єкту практики).

В розділі студент на підставі вивчення різних джерел інформації щодо сучасних складських технологій, відповідно до індивідуального завдання, (інформація на підприємстві, монографії, статті, Internet видання тощо) висвітлює сучасний логістичний процес на складі, виділяє слабкі та сильні сторони, описує і характеризує складські процеси на об'єкті практики.

Розділ 4. Закордонний досвід підприємств, що надають логістичні послуги.

В розділі студент вивчає досвід підприємств, що надають логістичні послуги у розвинутих країнах, висвітлює передовий закордонний досвід функціонування даних підприємств.

В кінці звіту студент додає локальні звіти з практики, що додаються до основного звіту, мають містити оброблену інформацію, яку отримав студент про діяльність підприємств безпосередньо під час екскурсій на підприємства, або під час проведення запланованих лекцій в Академії.

5. РОЗПОДІЛ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Обсяг самостійної роботи студентів під час проходження ознайомчої практики згідно навчального плану підготовки бакалаврів професійного напрямку 6.030601 – «Менеджмент», спеціальності «Логістика» складає 108 годин. Розподіл самостійної роботи студентів в ході виконання завдань практики наведено в таблиці.

Завдання практики	Обсяг самостійної роботи в годинах	Термін поточного контролю
Розділ 1. Сучасний стан підприємств, що надають логістичні послуги в Україні. Відвідування бази практики.	18	1 тиждень
Розділ 2. Характеристика транспортної системи перевезення вантажів (за індивідуальним завданням). Відвідування бази практики.	18	1 тиждень
Розділ 3. Характеристика складської системи (за індивідуальним завданням).	18	2 тиждень
Розділ 4. Закордонний досвід підприємств, що надають логістичні послуги. Відвідування бази практики.	18	2 тиждень
Написання локальних звітів	16	1,2 тиждень
Відвідування бази практики. Оформлення звіту з практики	20	3 тиждень
Разом	108	

6. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ

Звіт з практики є основним документом, що характеризує роботу студента під час проходження практики. Звіт з ознайомчої практики повинний містити виконання всіх завдань, що передбачені Програмою практики. До звіту додається заповнений щоденник практики. Звіт обсягом 24 – 30 сторінок має бути надрукований (написаний) на окремих аркушах паперу формату А4, пронумерований та переплетений. Копії документів, форми звітності розміщуються в кінці звіту у додатках. У звіті повинен бути список тих матеріалів (у вигляді списку використаних джерел), які були використані при підготовці звіту (закони, підзаконні акти, методичні вказівки, інструкції, різні положення та розпорядження тощо).

Звіт практики повинен містити:

титульну сторінку

зміст

вступ

основну частину

висновки

список використаних джерел

додатки

На титульній сторінці необхідно вказати вид практики, керівника від Академії та виконавця звіту.

Зміст подають на початку звіту з найменуванням та номерами початкових сторінок усіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають назву), зокрема, вступу, висновків, додатків тощо.

У вступі (обсяг 2-3 сторінки) потрібно обґрунтувати мету та основні завдання проходження ознайомчої практики. Також необхідно коротко торкнутися змісту кожного з розділів звіту, охарактеризувати основні джерела даних, які будуть використовуватись при написанні звіту практики. Основна частина звіту ознайомчої практики передбачає поглиблений розгляд визначених розділів, які розкриваються відповідно до складеного і затвердженого графіку проходження практики. Кожен розділ починають із нової сторінки.

Наприкінці звіту студент повинен зробити загальні висновки (обсяг 2–5 сторінок): підвести підсумки проходження ознайомчої практики, визначити значення дослідження.

У кінці наводять список використаних джерел та додатки.

Список використаних джерел повинен складатися з найменувань не менше 10 позицій. У разі потреби для повноти представлення результатів ознайомчої практики до додатків можна включити допоміжний матеріал:

- таблиці допоміжних цифрових даних;
- звітні, статистичні та бухгалтерські матеріали діяльності підприємства;
- ілюстрації допоміжного характеру тощо.

Усі розділи звіту від вступу до закінчення повинні бути зв'язані між собою, доповнювати і поглиблювати один одного.

Захист звіту з практики відбувається на кафедрі у встановлений термін.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

За результатами захисту виставляють диференційовану оцінку, яку заносять до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки студента за підписом керівника практики від кафедри транспортних систем і логістики.

Критерії оцінки інформації, відображеної в звітах з ознайомчої практики:

- актуальність: важливість інформації для конкретного часового періоду;
- гнучкість: візуалізація інформації у зручній для користувача формі;
- орієнтованість: виявлення резервів для поліпшення якісних характеристик об'єкта аналізу;
- повнота: надання достатнього обсягу інформації для висновків.

Оцінювання звіту здійснюється відповідно до кредитно-модульної оцінки знань студентів. Підсумкова оцінка за практику складається з оцінок поточного та підсумкового контролю в пропорції 60:40. Оцінка поточного контролю (60%) розподіляється між завданнями, виконання яких передбачено Програмою практики, рівномірно. Підсумковий контроль у вигляді захисту звіту (40%) передбачає оцінювання якості написання звіту з практики та оцінку його захисту.

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Оцінка за національною шкалою	Визначення за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно - відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90 -100
ДОБРЕ	Дуже добре - вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80 -90 включно
	Добре - у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 -80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 -70 включно
	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 -60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно - потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX	більше 26 -50 включно
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F	від 0 - 25 включно

Студента, який не здав звіту про практику або отримав на захисті незадовільну оцінку, направляють на практику повторно. Студент, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховується з академії.

Підсумки проведення кожної практики обговорюються на засіданні кафедри транспортні системи і логістика.

8. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Бауэрсокс Д.Дж., Клосс Д.Дж. Логистика. Интегрированная цепь поставок. – М.: Изд. ЗАО «ОЛИМП-БИЗНЕС», 2001. – 640с
2. Джонсон Дж., Вуд Д., Вордлоу Д., Мерфи П. Современная логистика, 7-е изд.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом “Вильямс”, 2002. – 624 с.
3. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок: Пер. с англ. — М: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. — 503 с.
4. Николайчук В.Е., Кузнецов В.Г. Логистика: теория и практика управления. Учебное пособие. – Донецк: НОРД-ПРЕСС. 2006. – 540 с.
5. Воркут А.И. Грузовые автомобильные перевозки. – К.: Вища школа, 1986. – 447с.
6. Николайчук В.Е., Кузнецов В.Г. Логистика: теория и практика управления. Учебное пособие. – Донецк: НОРД-ПРЕСС. 2006. – 540 с.
7. Маликов О.Б. Склады и грузовые терминалы: Справочник. СПб «Бизнес-пресса», 2005. - 560 с.
8. Управление цепями поставок: Справочник издательства Gower / Под ред. Дж. Гатторны (ред. Р. Огулин, М. Рейнольде); Пер. с 5-го англ. изд. - М.: ИНФРА-М, 2008. -XXXIV, 670 с.
9. Хэндфилд, Роберт Б., Николс, мл., Эрнест Л. Реорганизация цепей поставок. Создание интегрированных систем формирования ценности.: Пер. с англ. — М.: Издательский дом "Вильямс", 2003. — 416 с.
10. Крикавський Є.В. Логістика. Основи теорії: Підручник — Львів: Національний університет "Львівська політехніка" (Інформаційно-видавничий центр "ІНТЕЛЕКТ+" Інституту післядипломної освіти), "Інтелект-Захід", 2004. — 416 с.
11. Миротин Л.Б. Табышев Ы.Э. Системный анализ в логистике: Учебник. / Л.Б. Миротин, Ы.Э. Табышев – М.: Издательство «Экзамен», 2002. – 480 с.
12. Дыбская В.В. Логистика складирования для практиков. – М.: Изд-во «Альфа-Пресс», 2005. – 208 с.
13. Денисенко М. П., Левковець П. Р., Михайлова Л. І. та ін. Організація та проектування логістичних систем: Підручник / за ред. проф. М. П. Денисенка, проф. П. Р. Лековця, проф. Л. І. Михайлової. — К: Центр учбової літератури, 2010. — 336 с.
14. Манжосов Г.П. Современный склад. Организация и технология. М.: КИА центр, 2003. - 224 с.
15. Гаджинский А.М. Современный склад. Организация, технология, управление и логистика. – М.: Изд-во «Проспект», 2005. – 176 с.
16. Таран С.А. Как организовать склад: Практические рекомендации профессионала. – М.: Изд-во «Альфа-Пресс», 2006. – 160 с.
17. Демичев Г.М. Складское тарное хозяйство и технология транспортно-складских процессов. - М.: Высш. шк., 1978, - 248 с.

Додаткова:

1. Попова В.Н. Сборник бизнес-планов, М., 2001. – 250 с.
2. Покропивний С.Ф. Ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності – К, КНЕУ, 2004. – 240 с.
3. Друкер Петер. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / Пер. з англ... – К.: Україна, 2004. – 289 с.
4. Економічний аналіз: Навчальний посібник / М.А.Болух, В.З. Бурчевський; – К. КНЕУ, 2001. – 504 с.
5. Звягінцев Ю.Е. Оперативне планування і організація ритмічної роботи на промислових підприємствах. – К.: Техніка, 2002. – 159с.
6. Управління виробничою інфраструктурою. Навчальний посібник / За ред. Белова М.А. – К.: КНЕУ, 2007. – 207 с.
7. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Белов М.А., Євдокимова Н.М.; За ред. В.Є. Москалюка.: КНЕУ, 2002. – 252 с.
8. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник Проф.. А.М. Поддєрьогін 2-ге видання, перероб. і доп. – К.КНЕУ. 2001.- 384 с.
9. Економіка підприємства: Перевод з нім. – М.: ИНФА-М, 2003 – 928 с.
10. Цал-Цалко Ю.С. Економіка підприємства: Навч. Посібн. – Житомир, ЖІТІ, 2000. – 388 с.
11. Покропивний С.Ф. Ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності, - К. КНЕУ, 2004. – 256 с.
12. Сухоруков А.І. Інноваційний менеджмент, К, ІММБ, 2001. – 365 с.
13. Орлов О.О. Планування діяльності промисловості підприємства. – 2002.
14. Швидченко Г.О. Обґрунтування інвестиційних проектів і процес трансформації економіки – КНЕУ, 2000.- 345 с.
15. Сухоруков А.І. Інноваційний менеджмент, -К. ІММБ, 2003. – 245 с.
16. Ейсан Німбах. Фінанси – К. Глобус, 2002.- 345 с.
17. Організація, планування і управління діяльністю промислових підприємств. Ред.. проф.. С.М.Бухало. 2000.- 289 с.
18. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент. Навч. посібник.- К.ТОВ УВПК Ексоб 2001.- 365 с.
19. Фатхутдинов Р.А. Организация производства: Учебник.М.: ИНФРА-М, 2000. – 250 с.
20. Большаков А.С., Михайлов В.И. Современный менеджмент: теория и практика - СПб: Питер, 2000. -416с.
21. Литвак Б.Г. Управленческие решения.-М.: "Тандем", 2008.- 289 с.
22. Стандартизация и управление качеством продукции Аоки М. Фирма в японской экономике. Пер. с англ.,-СПб: Лениздат, 2005. – 350 с.
23. Оучи У.Г. Методы организации производства: японский и американский подходы: Пер. с англ. - М., 2003.- 256 с.
24. Крутик А.Б., Маркушевич О.Г. Механизм управления предприятием в условиях свободной экономики. - М., 2006.- 289 с.

25. Бондарь Н.П., Васюхин О.В. и др. Эффективное управление фирмой: современная теория и практика. СПб.: «Бизнес-пресса», 2007. – 365 с.
26. Демичев Г.М. Складське і тарне господарство. -М.: Вища школа, 2000.-287с.
27. Синк Д.С. Управление производительностью: Планирования, измерение и оценка, контроль и повышение. - М.: Прогресс, 2001. – 329 с.
28. Василенко В.А., Ткаченко Т.І. Виробничий (операційний) менеджмент: Навчальний посібник.-Київ:ЦУЛ, 2003.-532с.
29. Головин Л. Операционный менеджмент. - СПб.: Питер,2001.-320с.
30. Чейз Ричард Б., Эквилайн Николас Дж., Якобе Роберт Ф. Производственный и операционный менеджмент. Пер.с англ.: М.: Изд. Дом «Вильямс»,2001.-704с.
31. Производственный менеджмент: Учебник для вузов/ Ильенкова С.Д.,Бандурин А.В., Горбовцев Г.Я. и др.-М.:ЮНИТИ-ДАНА,2001.-583с.
32. Василенко В.А., Мельник И.Е. Операционное и ситуационное управление в системе менеджмента: Учебное пособие.-М.:МГИУ,2001.-532с.
33. Василенко В.О. Теорія та практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник.-Київ:ЦУЛ, 2002.-420с.
34. Лецишин М. Научная организация подготовки производства.- Киев: Техника, 2004. – 289 с.
35. Бабанский А.В. Системы непрерывного улучшения продуктов и процессов.-М. :»Экоперспектива», 2001.-237с.
36. Минаев Э.С., Агеева И.Г., Аббата Дага А. Управление производством и операциями: 17-модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации», Модуль 15.-М.:ИНФРА-М,2000.-530с.

Навчальне видання

Програма і робоча програма навчальної практики (ознайомча)

(для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки
6.030601 – «Менеджмент», професійного спрямування «Логістика»)

Укладач: **РОСЛАВЦЕВ** Дмитро Миколайович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2012, поз. 396 Р

Підп. до друку 10.01.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 1,2

Зам. № 9042

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.